

ÅRETS INDUSTRIARVS- PUBLIKATION

SVENSKA INDUSTRIMINNESFÖRENINGEN

ÅRETS INDUSTRIARVSPUBLIKATION 2020

Nomineringar

Eric Julihn nominerar:

Boken **Söderfors Bruk – med historien in i framtiden** av Kollberg, Ullhagen & Lööf. I vackra och välgjorda böcker porträtterar journalisten Kersti Kollberg och fotografen Björn Ullhagen industrihistoriska miljöer i Uppland och dess närhet. Titlarna visar på bredden – Oljeön, Alunda Gjuteri, Tärnsjö Garveri, Strömsbergs Bruk och nu senast Söderfors Bruk, tillsammans med fotografen Roger Lööf. Denna svit är redan klassisk.

Läs mer:

<https://www.yourvismawebste.com/kollbergullhagen-produktion-ab/startside>

Marie Östblom nominerar:

Podden **Staden** med Dan Hallemar och Håkan Forsell.

En podcast om arkitektur, stadens utveckling och hela arbetet med att skrapa lite på fasaden. Trots att podden handlar om städer - deras kultur, arkitektur, politik och ekonomi går berättelserna långt utanför städerna. Med utgångspunkt från staden berättas om framväxten av vårt samhälle där industriarv är en viktig del av helhetsperspektivet.

Lyssna:

<http://staden.arkitekt.se/>

Catarina Karlsson nominerar:

Boken **Stålpionjären: historien om Pelle Söderberg (1836 – 1881)** av Benito Peix Geldart.

Benito Peix Geldart skildrar i denna bok en svensk stålpionjär utgiven av förlaget Näringslivshistoria. Han gör det i en vackert och sobert designad bok som låter oss följa entreprenören och stålgrossisten Pelle Söderberg under hans liv. En berättelse om en av Sveriges första rikstäckande handelsagenter – och med det en skildring av hur landet utvecklades när industrialiseringen och näringsfrihet kom under det sena 1800-talet. Samtidig får vi en ingående men ändå lättläst skildring av ett viktigt skede inom svensk industrihistoria.

Läs mer:

<https://www.naringslivshistoria.se/butiken/stalpcionjaren-historien-om-pelle-soderberg-1836-1881/>

Klas Lundkvist nominerar:

Boken **Kiruna Forever** av redaktörerna Daniel Golling & Carlos Minguez Carrasco.

I en gedigen utställningskatalog till utställningen Kiruna Forever, belyser ArkDes industrialismens konsekvenser och problematiserar vad som händer i den pågående stadsomvandlingen i Kiruna. Inbjudna arkitekter, stadsplanerare, konstnärer, författare och forskare ger olika perspektiv på stadsomvandlingen och sätter in den i ett större sammanhang; hur vi förhåller oss till naturresurser, hur människor påverkas när deras hem försvinner, vem som har ett inflytande över beslut som fattas.

Läs mer:

<https://arkdes.se/artikel/i-dag-slapps-var-nya-bok-kiruna-forever/>

Magdalena Tafvelin Heldner nominerar:

Boken **Katedralen i Västerås. Andligt och världsligt under åtta sekel**, av Fredric Bedoire.

Västerås speglad genom en katedral. Smart grepp där byggnadens, konstens och samhällets förändring under åtta sekel vävs samman. Boken har spännande persongalleri med människor av vitt skilda slag: kungar och biskopar, bergsmän, arkitekter, hantverkare... Är det då industrihistoria? Ja vad är industrihistoria om inte människors industriella avtryck och liv i historien, t ex genom en katedral. Boken är rikt illustrerad.

Läs mer:

<https://langenskiolds.se/product/katedralen-i-vasteras-andligt-och-varldsligt-under-atta-sekel/>

Mimmi Mickelsen nominerar:

Licentiatuppsatsen **Planteringar vid järnvägen, funktion och organisation under stambanornas första tid** av Anna Lindgren.

Järnvägen har sedan den började användas karaktäriserats av teknikutveckling och särpräglad arkitektur. Mer sällan talas det om att planteringar var en del av den kontexten. Den här boken sätter planteringarna i fokus.

Läs mer:

[GUPEA: Planteringar vid järnvägen. Funktion och organisation under stambanornas första tid](https://gupea.ub.gu.se/handle/gu/13111)

Britt-Marie Börjesgård nominerar:

Boken **En söt historia – Råppe stärkelsefabrik : en byggnadshistorisk dokumentation** av Samuel Palmblad.

Stärkelsefabriken i Råppe var en av Sveriges äldsta stärkelsefabriker, grundad 1876.

Dokumentationen av fabriken inför rivningen 2019 ger en påtaglig bild av hur den svenska livsmedelsproduktionen har förändrats över tid.

Läs mer:

https://vaxjo.se/download/18.63cb0f121747beda75c29cd6/1600063545733/R%C3%A4ppe%20st%C3%A4rkelsefabrik_m%20bildbilaga_Palmblad.pdf

Jennie Sjöholm nominerar:

Hemsidan **Kulturarv Stockholm**, publicerad av Stockholms läns museum, Stockholms stadsmuseum & Stockholms läns hembygdsförbund.

Webbplatsen presenterar ett rikt material som belyser Stockholms kulturarv, där dess industrihistoria tar stor plats. Där finns arbetarminnen och artiklar samlade, olika industrier presenteras, och där finns litteraturtips och länktips. Webbplatsen länkar också till olika databaser och arkiv, liksom beskriver vilka skyddade kulturmiljöer som finns i länet.

Läs mer:

<https://www.kulturarvstockholm.se/>

Mia Geijer nominerar:

Boken **Otyg – fallet Algots Nord** av Lena Andersson-Skog.

I början av 1970-talet var svensk teko-industri fortfarande stark. En industri dominerad av kvinnlig arbetskraft, med tyngdpunkt i södra Sverige. I början av 1970-talet var svensk gruvindustri fortfarande stark. En industri dominerad av manlig arbetskraft, med tyngdpunkt i mellersta och norra Sverige. I en tid när idealet var full sysselsättning var kvinnor utan sysselsättning i norr ett problem. Under en fyndig titel berättar Lena Andersson-Skog en tidigare förbisedd historia om ett industriarv som aldrig byggdes.

Läs mer:

[Dialogos Förlag - Otyg \(dialogosforlag.se\)](http://dialogosforlag.se)

Dag Avango nominerar:

Doktorsavhandlingen **Icebound Frontiers of Exploitation; Networks for Whaling in the Polar Regions, 1904–1931** av Ulf Gustafsson.

Valfångstindustrin i polarområdena är en av de industrier som sticker ut i den globala industri- och miljöhistorien, som mest förödande för jordens ekosystem. Det finns ett materiellt arv i form av lämningar av valfångststationer och infrastrukturer för pelagisk valfångst, utspridda längs övergivna kuster i Arktis och Antarktis. I sin doktorsavhandling har Ulf Gustafsson använt dessa som lins för att förklara hur och varför valfångstindustrin i polartrakterna uppkom, utvecklades och avvecklades på ett innovativt sätt.

Läs mer:

[\(PDF\) Icebound Frontiers of Exploitation; Networks for Whaling in the Polar Regions, 1904-1931 \(researchgate.net\)](https://www.researchgate.net/publication/353111111)

SIM

Svenska industriminnesföreningen

